

אבל לא ישא את הקודש, והטעם מתבאר בגמרא.⁽⁹⁾

ד. בגדי אוכלי תרומה – מדרס הן לקודש, וכפי שנתבאר בפרק הקודם.⁽¹⁰⁾

ה. ועתה מבארת המשנה את מעלות הקודש על תרומה בעניני טבילה:

לא כמדת הקודש מדת התרומה בענין הטבילה.⁽¹¹⁾

ואלו הן החילוקים שביניהם:

שלקודש [גירסת הטו"א]:

אם בא להטביל בגד טמא, והיו כנפי הבגד קשורין זה בזה [מאירי], הרי זה מתיר תחילה את הקשר, קודם שיטבילנו, מפני שבתוך קשר מהודק אין המים נכנסים. וגזרו לקודש אפילו בקשר שאינו מהודק.

ומנגב [מיבש] את הבגד אם היה לח, מפני שהמים שעליו דומים לחציצה.

ומטביל את הבגד. ואחר כך חוזר וקושר אותו, אם ירצה.

ואילו לתרומה:

קושר את הבגד אם ירצה, ואחר כך מטביל. ואינו חושש לקשר משום חציצה, שאין קשר זה מהודק כל כך שיהא בו כדי לחוץ.

ואף אינו חושש להטבילו כשהוא לח, שהרי אף דם וחלב, שהם חוצצים כשהם יבשים, מכל מקום כשהם לחים אינם חוצצים, וכל שכן מים שאין חוצצין כלל [מאירי].⁽¹²⁾

ו. כלים הנמרים בטהרה, צריכין טבילה לשימוש של קודש.

כלים של חבר, שמשעת גמר מלאכתם [שאז נראו לקבלת טומאה] לא באה עליהם טומאה, הרי אנו חוששים שמא קודם גמר

המדרס הוא אב הטומאה. האדם הנושא אותו נעשה ראשון לטומאה. והכלי שהוא נושא אינו מקבל טומאה מן האדם, היות ואין כלי נטמא אלא מאב הטומאה.

נמצאת תרומה שבתוכו טהורה. ואין גזרין שמא יגע המדרס עצמו שבידו האחת בכלי שבידו השניה ויטמאהו, ויטמא הכלי את התרומה שבתוכו.

ואילו רש"י מפרש מעלה זו דוקא בכלי חרס, שאין מיטמא אלא מאוירו ולא מגבו, והחידוש הוא שאין לגזור שמא יכניס את המדרס לאוירו של הכלי חרס שבו מצויה התרומה. אבל בכלי עץ, שהוא מקבל טומאה גם מגבו, דבר המצוי הוא שיגע המדרס בגבו של כלי, וראוי לגזור אף לתרומה.

9. בגמרא מתבאר שזו היא גזירה משום מעשה שהיה, שנפל המדרס לתוך החבית. והחמירו לגבי קודש, ולא לגבי תרומה.

10. עיין במאירי שביאר מדוע נזכרו כאן דוקא מעלות אלו, למרות שכבר הוזכרו בפרק הקודם, ולא הוזכרו כאן אף שאר המעלות שנשנו בפרק הקודם.

11. לדעת רש"י מתייחסת ההקדמה "לא כמדת הקודש מדת התרומה" רק למעלה החמישית. אבל הרש"ש טוען כי בפשטות יש לומר שהקדמה זו היא ביחס לכל המעלות שנשנו להלן.

12. הטורי אבן דקדק בלשון המשנה, שבמעלות